

Житие и страдание на света преподобномъченица

Феврония

По време на царуването на нечестивия цар Диоклетиан в Рим живеел епархът Антим, който имал син Лисимах, и когото той сгодил за прекрасна девица, дъщеря на сенатора Просфор. Когато Антим заболял смъртно, извикал своя брат Селин и му казал:

- Братко мой! Аз се разделям с живота и ти поверявам моя син. Бъди му баща вместо мен, а той нека ти бъде вместо син. Когато умра, побързай да го съединиш в брак с неговата годеница - дъщерята на Просфор.

Селин изслушал брат си и му обещал да направи така, както го молел той. След три дни Антим починал. След смъртта на Антим, Диоклетиан извикал при себе си Лисимах и чичо му Серии, приел ги сами и казал на Лисимах:

- Помня любовта на баща ти към мен и бих искал да те поставя за епарх вместо него, но до мен дойде слух, че имаш склонност към вярата на християните. Затова отложих намерението си, докато се изясни истина ли е това, което говорят за теб. Засега за изпитание съм решил да те изпратя на Изток, за да изкорениш там християнската вяра, и когато изпълниш своето поръчение и се върнеш при нас, ще бъдеш възнаграден със сан на епарх.

На тази реч на царя Лисимах не посмял да отвърне нищо, тъй като бил много млад - на около двадесет години. Но Селин - неговият чичо, паднал пред краката на Диоклетиан и казал:

- Моля те, велики и безсмъртни царю, позволи на Лисимах да остане тук за няколко дни, за да сключи брак с дъщерята на Просфор, и когато се съчетае в брак, с него ще отида и аз, и заедно ще направим така, както ни заповяда твоята божествена власт.

Царят им казал:

- Отначало отидете където ви изпращам, и изстребете християните. Когато изпълните задачата си, се върнете тук. Тогава и аз ще отпразнувам с вас сватбата на Лисимах.

Като чули това, те не посмели да произнесат нито дума повече и смирено се покорили на царя, взели войска и се отправили на Изток.

Лисимах взел със себе си своя роднина комита Прим, който бил син на сестрата на майка му - и го поставил за началник на войската.

Като пристигнали на Изток, те спрели в областта Палмира, и започнали да предават всички християни, които се намирили там, на жестоки мъчения - едни изгаряли на огън, други давали да бъдат изядени на зверовете, а трети посичали с меч и телата им изхвърляли на кучетата. Селин, чичото на Лисимах, бил много суров и безчовечен. Страх обхванал мнозина, при вида на жестокостите на Селин. Лисимах бил много жалостив към християните, тъй като майка му била християнка и от нея той се научил за Христа. Веднъж през нощта той извикал при себе си своя роднина, комита Прим, и му казал:

- Уважаеми Прим, ти знаеш, че моят баща по вяра беше елин и умря в езичество, но майка ми умря християнка и докато беше жива, се стараеше да ме направи християнин. Но аз се страхувах от баща си и царя и не можех да направя това открито и обещах на майка си, че не ще погубя нито един християнин и ще се старая да бъда Христов приятел. Сега виждам, че моят чичо Селин жестоко мъчи и убива християните и от това душата ми силно страда, защото аз искам тайно да щадя християните и тези, които са затворени, да освобождавам, за да бягат и да се крият където могат.

Комитът се съгласил да му помогне, и те се договорили да щадят християните. Щом били

откривани някъде християнски църкви или манастири, веднага изпращали тайно известие, с което предупреждавали за идването на мъчители, и давали съвет на тези, които били там, да се крият. Освен това, комитът заповядвал на единомислените с него воители да не хващат християните и да не ги водят на мъчения, а хванатите заповядвал да бъдат пуснати.

След като престоил достатъчно дълго в Палмир и измъчил много християни, Селин поискал да отиде в Сивапол - град в Асирия, която влизала в състава на подчинените на Рим области. В този град се намирал женски манастир, в който имало 50 монахини. Игуменията - Вриена, била ученичка на блажената игумения, дяконисата Платонида, и строго изпълнявала правилата на своята наставница. Уставът на Платонида бил такъв: в петък нито една от сестрите не трябвало да работи, а всички се събирали в църквата и от сутринта до вечерта се молили или четели Божествените книги. До 3 часа сутринта четяла на сестрите самата дякониса Платонида, а после давала книгата на Вриена, като ѝ нареждала да чете до вечерта. Точно така постъпвала и Вриена, която приела управлението на манастира след смъртта на наставницата си и ѝ подражавала във всичко.

При игумения Вриена се възпитавали и приготвяли за монашески живот две девойки: Прокла и света Феврония. Прокла била на 25 години, а Феврония на 20. Света Феврония била племенница на Вриена, тъй като била дъщеря на брат ѝ, и блестяла с такава дивна красота, че нито един художник не бил в състояние да изрази цъфтящото благолепие на лицето ѝ. Тази красота силно безпокояла Вриена и тя много мислела как да запази светата целомъдрена, далеч от съблазните на света. Всички сестри от манастира приемали храна само веднъж на ден, привечер, и то в много малко количество, но Вриена нареждала Феврония да пости до другия ден, за да остава цял ден без храна, и да вкусува чак на следващия ден - тя се надявала, че при такова въздържание красотата на света Феврония ще поуехне. Феврония пък искала да умъртви плътта си и полагала от своя страна всички сили да спазва такова голямо въздържание, че никога не ядяла и не пиела до насита, но с жажда и глад, с много трудове и подвизи, неотклонно изнурявала плътта си, като се въздържала освен всичко и от сън. За постелята ѝ служела една дъска, без никаква постелка. Дължината ѝ била 3 лакътя, а ширината - педя и половина. Изнурена от извънредния пост, света Феврония заспивала на тази дъска или на голата земя за съвсем кратко време. И когато дяволът със сънни видения се опитвал да я съблазни, тя веднага ставала, падала на земята, разпростряна кръсто-образно, и се молела на Бога с горчиви сълзи, да я избави от дявола. След това вземала книгите на Божественото Писание, прилежно ги четяла и получавала от тях духовна наслада. Света та била не само любознателна по природа, но и с толкова толкова остър ум, че удивявала и самата Вриена.

В петък, когато всички монахини се събирали в църквата, за да четат Божието слово, игуменията Вриена давала на Феврония да чете Свещеното Писание. Тъй като заедно с монахините в храма често идвали да слушат духовни поучения и светски жени, Вриена заповядвала на света Феврония да чете зад завеса, за да не вижда тези жени и украшенията им, за които тя нищо не знаела. И по целия град се разнесла добрата мътва за блажената Феврония - навсякъде хвалели нейните познания и ум, нейната красота и добронравие, защото тя била кротка, смирена и целомъдрена и украсена с много добродетели.

За тези качества на светата девица чула една жена от сенаторски род, на име Иерия, и силно пожелала да види Феврония и да беседва с нея. Тази жена приналежала към елинската вяра, била млада и вече била вдовица - преживяла с мъжа си само 7 месеца, а след неговата смърт живеела с родителите си, които също изповядвали елинското нечестие. Като отишла в манастира, тя чрез сестрата, която стояла при вратата, съобщила на игуменията Вриена, че

иска да види света Феврония. Когато Вриена излязла при нея, Иерия паднала в краката ѝ, и като ги прегърнала, молела игуменията:

- Заклевам те в Бога, Който е сътворил небето и земята, не се погнусявай от мене нечестивата, която съм била играчка на идолите и бесовете, не ме лишавай от поучителните беседи с вашата сестра Феврония, за да ми покаже пътя към спасението. Тогава аз се надявам да намеря в Христа Истинския Бог, и това, което е приготвено за християните. Избавете ме от суетата на този свят и от идолското нечестие, защото родителите ми ме принуждават да сключа втори брак, а аз искам да започна нов живот, и да прекарвам времето си в поучителни и душеспасителни беседи с Феврония. Достатъчно време прекарах, поради неведение, в нечестие.

Като казвала това, Иерия обливала със сълзи нозете на игуменията, подбуждайки я към милосърдие.

Вриена я изслушала и казала:

- Господ е свидетел, госпожо Иерия, че девойката Феврония е приета под моята грижа още от двегодишна възраст, и ето вече 18 години живее в манастира, без да излиза, без да е видяла през това време нито мъже, нито светски жени, нито техните дрехи и накити, нито нищо светско. Даже кърмачката ѝ досега не е могла да я види, макар и много пъти да ме е молила да се види с нея и да побеседват, но аз не съм допускала това. Но сега, като виждам твоето усърдие и като виждам твоята любов към Бога и се надявам да бъдеш спасена, аз ще те заведа при нея, само смени светските си дрехи с монашески.

Иерия веднага с радост изпълнила това условие и Вриена я завела към Феврония.

Светата видяла Иерия в монашеските дрехи и помислила, че при нея е дошла някоя странстваща монахиня, затова ѝ се поклонила доземи, прегърнала я и я целунала като сестра в Христа. Вриена наредила и на двете да седнат и да се поучават, като внимателно четат Божествените книги. Тогава Феврония взела книгите и започнала да чете на Иерия, която толкова се умилела от това, което чувала, че прекарала цялата нощ без сън. Така и двете не заспали и четели Божествените книги, и нито Феврония се уморила да чете, нито Иерия - да слуша прочетеното. Иерия проляла толкова сълзи, че даже земята се намокрила от тях, тъй като тя изповядвала елинската вяра и никога не била чувала такива душеспасителни слова.

Когато настъпило утрото, Иерия едва могла да се покори на игуменията и да се върне у дома си. Тя се простила със сълзи с Феврония и се отправила към родителите си. Светата попитала помощничката на игуменията - Томаида:

- Моля те, майко моя, кажи ми, коя беше тази странстваща монахиня, която така плачеше, сякаш никога не е чувала Божествените слова.

- Нима не знаеш с кого беседваше? - я попитала Томаида.

Света Феврония отвърнала:

- Как мога да познавам странстваща монахиня, която ни кога не съм виждала.

Тогава Томаида ѝ казала:

- Това беше Иерия, знатна жена от нашия град.

- Защо не ми каза това по-рано - казала Феврония, - аз беседвах с нея като със сестра.

Томаида казала:

- Така заповяда нашата игумения.

След тези думи Феврония замълчала и започнала да се моли в сърцето си за Иерия, Бог да я обърне на истинския път и да я приеме в избраното си стадо.

Когато Иерия се прибрала у дома, разказала всичко, което била чула от света Феврония, и започнала да убеждава родителите си да оставят елинското заблуждение и да познаят

истинския Бог - Исуса Христа. Те послушали благоразумния съвет на дъщеря си, повярвали в Христа и приели свето Кръщение с целия си дом. Така подействали върху тях молитвите и наставленията на света Феврония.

Скоро след това Феврония тежко заболяла, Иерия отишла при нея, и се грижела за нея по време на болестта ѝ. Изведнъж се разнеса вестта, че Селин и Лисимах се приближават към града, за да мъчат християните. Тогава, обхванати от страх, всички християни, дори свещенослужителите и клириците, и самият епископ, оставили всичко, избягали от града и се криели където

могли.

Като чули за това, монахините от манастира на Вриена отишли при нея и казали:

- Майко наша, какво да правим? Ето, към града се приближават люти зверове - нечестиви мъчителите, и всички верни християни избягаха, защото се боят от мъките.

Вриена ги попитала:

- Вие какво мислите и какво искате да правите?

Те отвърнали:

- Заповядай, майко наша, и ние да се скрием, за да спасим душите си.

На това Вриена рекла:

- Още не сте видели борба, а мислите за бягство. Не е настанал още часът на подвига, а вие вече искате да бъдете победени. Не, деца мои, моля ви, не правете това. По-добре да останем тук, да претърпим мъчения и да умрем за Христа, който умря за нас, за да живеем с Него во веки.

Като чули това, сестрите замълчали. Но на следващия ден една сестра, на име Еферия, казала на останалите:

- Аз зная, че майка игумения не ни пуска да се скрием заради Феврония. Мисля, че тя иска заради нея да ни погуби всичките. Но да идем отново при игуменията, и аз ще ѝ кажа това, което трябва.

Като чули това, някои от монахините се съгласили с Еферия, други започнали да ѝ възразяват, но накрая всички се уговорили и отишли при игуменията. Вриена разбрала за какво са дошли и попитала Еферия:

- Какво искаш, сестро?

Тя ѝ отговорила:

- Молим те, майко наша, позволи ни да избягаме от бедите, които ни заплашват, защото и епископът, и целият клир напуснаха. Спомни си, майко наша, че сред нас има млади девойки, за които трябва да се боим, че могат да бъдат хванати от нечестивите войници - да не би да бъдат лишени от девството им и да загубят наградата си от Бога. Трябва да се боим и от това, че ние може да не издържим на мъченията, да се отречем от Христа и да погубим душите си. Заповядай също така да вземем с нас и нашата болна сестра - Феврония, за да скрием и нея.

Като чула това, света Феврония казала:

- Жив е моят Христос, на Когото се считам невеста и на Когото давам душата си - не ще си отида от това място, но тук ще умра и ще бъда погребана.

Тогава Вриена се обърнала към Еферия и ѝ казала:

- Виждаш ли какво правиш, като смущаваш сестрите – но сега разбираш, че съм невинна за това, в което ме обвиняваш.

После се обърнала към останалите:

- Нека всяка от вас постъпи така, както ѝ се струва по-добре.

Тогава всички сестри, понеже се бояли от предстоящите мъчения, се простили с игуменията и света Феврония и с плач и ридание се отдалечили от манастира. Прокла, връстница и съученичка на Феврония, я прегръщала, целувала, плачела и ѝ говорела:

- Помоли се за мене, сестро моя.

Феврония я държала за ръката, не я пускала и я уговаряла:

- Бой се от Бога, сестро моя Прокла, не ни оставяй. Ти виждаш, аз съм болна, и скоро ще умра. Нашата майка Вриена не може да ме погребее сама. Остани и ѝ помогни да ме погребее. Тогава Прокла ѝ казала:

- Добре, сестро моя, ще остана до тогава, както ми заповядваш.

Когато настъпила нощта, Прокла не удържала на думата си и тайно избягала от манастира. Със света Феврония останали само Вриена и Томаида.

Игуменията Вриена, като видяла опустелия манастир, с печал влезла в църквата, паднала на земята и горчиво заридала. Томаида я успокоявала и ѝ казвала:

- Престани, майко моя. Защото Бог е силен в скърби и изкушения да даде и изход. Той ще ни помогне да понесем бедствията, които ни връхлитат. Спомни си, нима е имало някой, който да вярва в Бога и да е бил посрамен, или който пребъдва в страх Божий е да е бил оставен без Неговата помощ? Вриена отвърнала:

- Да, моя Томаида, всичко е така, но какво да правя с Феврония? Къде да я скрия и запазя? С какви очи ще гледам, когато варварите я поведат като пленница?

Тогава Томаида казала:

- Господ, Който възкресява мъртви, може и Феврония да подкрепи и съхрани от варварите невредима. Моля те, майко моя, престани да се огорчаваш и плачеш. По-добре да отидем при болната Феврония, за да я утешим и подкрепим.

Когато отишли при Феврония, Вриена отново горчиво заридала. Светата погледнала Томаида и попитала: - Защо плаче нашата майка Вриена?

Томаида са обърнала към нея и и отговорила:

- Заради тебе са майчините сълзи, защото си млада и красива. Ето, ще дойдат при нас жестоки мъчители, за да ни причинят големи страдания: нас старите жени те веднага ще убият, а тебе - млада и красива девица, ще запазят, за да те съблазнят със съблазните на света, и ние се страхуваме, че с лъстиви думи и насилие те ще погубят девството ти и ще те лишат от чертога, който ти е приготвен от твоя Небесен жених.

Тогава света Феврония казала:

- Моля ви, помолете се на Господа за мене, Той да поглед не на смирението ми, да укрепи немоцта ми и да ми даде търпение, както дава на всички Свои раби, които Го обичат от все сърце.

На това Томаида отвърнала:

- Дете мое, Феврония! Настъпва времето на подвига. Ако нечестивите мъчители те съблазнят с прелъстителни думи, злато, сребро и многоцветни дрехи, или някакви суетни прелести на този свят, бъди внимателна и внимавай над себе си. Не слушай техните увещания, за да не загубиш наградата си за предишния си труд. Гледай да не станеш посмешнице за дявола и играчка на идолите. Помни, че няма нищо по-славно от девството, и наградата, която

очаква девствениците, е голяма. Защото женихът на девствениците е безсмъртен и дава безсмъртие на всички, които Го обичат. И така, постарай се да достигнеш това, на което си посветила живота си. Пази се, дъще моя, да не се лишиш от залога на твоето блаженство - благодатта на кръщението и монашеското пострижение. Защото страшен ще бъде Господ, когато седне на престола на Своята слава, за да съди всички и да въздаде на всекиго според делата.

Света Феврония внимавала в тези думи, укрепвала духом и мъжествено се готвела да встъпи в доблестна борба с дявола. След това тя казала на Томаида:

- Добре направи ти, моя господарке, че утвърди твоята рабиня във вратата и направи душата ми готова за доблестния подвиг. Бих искала да знаеш, че ако аз не исках да умра за моя Жених, щях да избягам заедно с другите сестри, за да се скрия от страшния страдалчески подвиг. Но тъй като аз от цялото си сърце обичам моя небесен Жених, на Когото с душата си съм се обрекла, и на Когото съм посветила тялото си, дръзвам да отида при Него по пътеката на мъченичеството, ако Той ме удостои да пострадам и умра за Неговото име.

Вриена, като чула тези думи на света Феврония, ѝ казала: - Дъще моя, Феврония! Спомни си моите трудове и грижи за теб, спомни си, че от двегодишна съм те приела от ръцете на кърмачката ти да се грижа за тебе, и че до днешния ден никой от миряните дори не е виждал лицето ти. До днешния ден аз те пазех като зениците на очите си. А сега вече не зная какво да правя и как да те пазя. Пази се сама, за да не огорчиш старините ми, да не унищожиш труда, който аз - твоята духовна майка - съм положила за твоето възпитание. Спомняй си страдалците, които преди тебе мъжествено и доблестно са страдали за Христа и сега са получили венец от Него, сред които е имало не само мъже, но също жени и деца. Спомни си Ливия и Леонида - тези славни сестри, които мъжествено са положили за Христа душите си. Защото Ливия и Леонида - едната посечена с меч, а другата хвърлена в огън - заедно са влезли в чертога на своя Небесен Жених. Спомняй си дванадесетгодишното момиче Евтропия, която била мъчена заедно с майка си. Не се ли удивяваше винаги на нейното послушание и търпение? Ти знаеш как съдията я развързал от веригите и искал да я уплаши със стрели, и мислел, че тя ще побегне от тях. Но ето тя чула гласа на своята майка, която ѝ казвала: „дете мое Евтропия, спри" - и момиченцето мъжествено застанало като неподвижен стълп, докато не било изранено цялото от стрелите. Тук тя паднала на земята и предала на Господа своя дух. Това момиченце било обикновено и неуго, а ти самата си изучила добре Божествените книги и си била добра учителка на мнозина. Помисли си колко мъжествено трябва да стоиш за твоя Господ.

Това и много друго си казвали те, докато не преминала нощта и настъпил денят.

Когато слънцето изгряло, в града настанала голяма суматоха. В него влезли Селин и Лисимах, чиито войници вече започнали да хващат християните и да ги затварят. Някои елини казали на Селин за женския манастир, който се намирал в града. Селин веднага изпратил войниците да хванат всички монахини. Войниците отишли до манастира, обкръжили го от всички страни, разбили със секири вратите и влезли вътре като диви зверове. Те хванали Вриена и искали да я убият с меч. Но Феврония, като видяла опасността, паднала в краката им и започнала силно да вика:

- Заклевам ви в Бога - убийте първо мене, за да не видя смъртта ѝ.

Когато светата викала така, се приближил комитът Прим. Той с гняв прогонил войниците и попитал Вриена:

- Къде са останалите монахини, които са били в този манастир?

Вриена отвърнала:

- Всички избягаха от страх. Тогава комитът казал:

- Ех, да бяхте избягали и вие с тях! Но и сега вие сте свободни и можете да избягате където искате, аз ви оказвам тази милост.

Като казал това, той излязъл от манастира и отвел със себе си войниците. Когато отишъл в преторията при Лисимах, последният го попитал:

- Истина ли е, че наблизко има християнски манастир?

- Истина е - казал комитът.

След това отвел Лисимах настрана и му казал:

- Почти всички монахини са избягали и там не намерих никого освен две старици и една млада монахиня. Освен това трябва да ти кажа нещо дивно, което видях: младата монахиня е така красива, че толкова прекрасна жена не съм виждал никога досега. Бог ми е свидетел, че това, което ти говоря, е истина. Когато я видях, се удивих на благолепието на нейното лице, и ако тя не беше в бедни дрехи, бих я сметнал за достойна да ти бъде жена.

На това Лисимах отвърнал:

- Ако аз не искам да престъпвам заповедта на моята майка и да проливам християнска кръв и искам по всякакъв начин да щадя християните, как мога да бъда съблазнител на Христовите невести? Никога няма да направя това, но се обръщам към тебе, господине мой, с усърдна молба: изведи тези старици и младата черноризица от манастира и ги запази някъде, за да не попаднат в ръцете на моя чичо Селин и да бъдат мъчени.

Докато говорели един с друг, един от най-злите войници, който бил в манастира, чул разговора им и веднага отишъл при Селин и му разказал, че са намерили в женския манастир много красива девица, и че комитът съветва Лисимах да я вземе за жена.

Селин се разярил и веднага изпратил войниците, за да пазят намерените монахини и да не им дават възможност да се скрият. След това изпратил някои от най-близките си и верни слуги, за да видят тази девица, и да узнаят името ѝ. Те отишли, а като се върнали, казали на Селин, че под небесата едва ли ще се намери жена, която да може да се сравни с красотата на девицата, която са видели. След като чул това, Селин веднага изпратил глашатаи по града да разгласят, че в утрото на другия ден всички жители на града трябва да се съберат, за да гледат съда над младата девица Феврония.

Като чули това, всички хора, които живеели в града и околните селища се събрали. С настъпването на утрото мъчителят изпратил в манастира най-свирепите войници и им заповядал да доведат оттам светата дева на съд. Войниците отишли в манастира, безжалостно хванали Феврония, оковали я и я повлекли от манастира.

Тогава Вриена и Томаида със сълзи прегръщали ученичката си и горчиво плачели и молели войниците да им позволят да поговорят малко с Феврония. Войниците се съгласили. И отново Вриена и Томаида започнали да молят войниците да ги вземат и тях на този подвиг, който предстоял на света Феврония; стариците се бояли да не би тя като е сама, без тяхната поддръжка, да се уплаши от мъките.

Но войниците казали:

- На нас ни е заповядано да водим пред съда само Феврония.

Тогава Вриена и Томаида започнали да утвърждават Феврония във вярата.

Вриена ѝ казвала така:

- Ето, дъще моя Феврония, сега отиваш на страдалчески подвиг. Знай, че небесният Жених ще гледа към твоите страдания и ангелските сили вече са ти приготвили победен венец, ако ти мъжествено пострадаш докрай. Пази се, да не се уплашиш от мъките и да не

станеш играчка на бесовете. Недей да жалиш за тялото си, когато започнат да го разкъсват с рани, защото даже и да не искаме, все едно, след известно време ще отиде в

за това - да чуя за теб добрата вест. О, кой ли ще ми донесе благата вест, че Феврония мъченически е пострадала за Христа и е встъпила в сонма на мъчениците.

На това блажената Феврония отвърнала:

- Надявам се, майко моя, че както досега не съм престъпвала заповедите ти, така и сега неизменно ще спазя твоето повеление и съвет. И ще видят хората, и ще се удивят, и ще възхвалят труда на Вриена: ето наистина насаждение и плод на Вриена - тази велика старица! Защото аз в женско тяло ще проявя мъжка сила на духа. Вие се молете и не ми пречете да отида на предстоящия подвиг.

Тогава Томаида ѝ казала:

- Жив е Господ, сестро моя Феврония, че и аз ще отида след теб. Ще се облека в светски дрехи, ще застана сред народа и ще наблюдавам твоя подвиг.

Когато войниците започнали да стават нетърпеливи, и вече искали да я повлекат със себе си, тя казала на светите старици:

- Моля ви, майки мои, благословете ме за път и се помолете за мене.

Вриена вдигнала ръце към небето и започнала да се моли със силен глас:

- Господи Иисусе Христе, Който някога си се явил в образа на Павел на Твоята рабиня Текла, по време на страданията ѝ, яви се сега и на Твоята смирена рабиня Феврония в часа на нейния подвиг и невидимо я укрепи свише, за да се прослави и чрез нея Твоето свято име.

След като се помолила така, Вриена със сълзи прегърнала Феврония, целунала я и я отделила от себе си. Войниците взели светата дева и я повели към мъчителя Селин.

След като изпратила любимата си духовна дъщеря, Вриена с плач и ридания се върнала в манастира, паднала на земята в църквата и плачела и се молела на Бога за Феврония. Томаида оставила плащцата Вриена в църквата, преоблякла се в светски дрехи и отишла след Феврония на страшното зрелище. Там отишли и тези жени, които всеки петък идвали в манастира, за да слушат поученията от устата на Феврония. Те се биели в гърдите и със сълзи бързали към арената, защото се лишавали от своята учителка. Вестта за това, че света Феврония е поведена към арената, дошла и до Иерия, и тя така силно заридала, че родителите ѝ, и всички, които били в дома ѝ, се ужасили и започнали да питат:

- Какво ти става, Иерия?

- Моята сестра Феврония са повели на арената, моята учителка са изпратили на мъки за Христа - отвърнала Иерия, ридаейки.

Родителите на Иерия се стараели да я успокоят, но тя още повече ридаела и им казвала:

- Оставете ме, няма да престана да плача за моята сестра и учителка Феврония.

Когато тя говорила така, родителите ѝ също заридали и целият дом се огласил от плач за света Феврония. Иерия започнала да моли родителите си да я пуснат да отиде на арената и те не ѝ попречили. Тя взела много роби и робини и с ридания отишла на арената и достигнала множество жени, бързаци за там със сълзи. Сред тях била и Томаида, облечена в светски дрехи. Иерия я познала, тръгнала заедно с нея и двете, проливайки много сълзи, стигнали до определеното място. Безчислено множество народ се било събрало там и съдиите вече седели на местата си.

Когато всичко било приготвено, Селин и Лисимах заповя-

дали да доведат при тях света Феврония. Тя застанала пред тях с вързани отзад ръце и окована във вериги. Когато я видели, почти всички, които присъствали, започнали да плачат и ридаят. Мъчителят Селин дал знак да се пази тишина и казал на Лисимах:

- Разпитай тази жена и изслушай отговорите ѝ.

Лисимах започнал да разпитва Феврония. Отначало я попитал:

- Кажни ни какво е твоето положение - робиня ли си, или свободна?

- Да, аз съм рабиня - отвърнала Феврония.

- Чия?

- Христова - смело изповядала светата дева. Лисимах отново я попитал:

- Какво е името ти?

И Феврония отвърнала:

- Наричам се смирено християнка. Лисимах отново попитал:

- Ние искаме да знаем *името* ти?

- Аз вече ти казах, че съм християнка - отвърнала Феврония, - но ако искаш да знаеш името, което ми е било дадено при раждането ми, ще ти отговоря - майка ми ме е нарекла Феврония.

Тогава мъчителят Селин заповядал на Лисимах да прекрати разпита и сам се обърнал към светата дева.

- Призовавам боговете за свидетели, Феврония, че няха намерение да говоря с теб, но твоята кротост и красотата на лицето ти победиха гнева ми към тебе, и аз ще те попитам вече не като осъдена, но като моя дъщеря. Чуй, дъще моя, нека боговете бъдат свидетели, че аз ти говоря истина. Ти виждаш племенни ками Лисимах, който седи до мен. Аз и баща ми Антим, който почина, му определихме за жена благородна девица, която при тежата много богатства, дъщеря е на сенатора Просфор, и вече го сгодихме за нея. Сега, ако ти изповядаш вината си пред боговете, ние ще унищожим брачния договор с дъщерята на Просфор и ще сключим нов - с теб. И ще станеш жена на Лисимах, и като негова жена, ще сядаш от дясната му страна, както аз съм седнал сега. Виждаш, че той е красив, както и ти. Послушай съвета ми, като твой баща те съветвам. За награда ще те направя знатна и богата и ти никога не ще познаеш нищета. Аз нямам нито жена, нито деца и всичко, което имам, го давам на тебе - правя те господарка на всичките ми имения. Всичко това ще дам като зестра за тебе на моя Лисимах и ще ти бъде вместо баща. Тогава, като видят с каква голяма чест си била удостоена, ще те прославят и облажат всички жени. За теб ще се зарадва и нашият доблестен цар, и от своя страна също ще ти награди с много богатства, защото той обеща да постави Лисимах за епарх на Рим. Ето, ти чу всичко, което ти казах. Кажни ми, че не отхвърляш нашите богове, и с това ще доставиш голяма радост на душата ми. Ако не послушаш увещанията ми, не ще преживееш и три часа -кълна се в боговете. И така - избери си какво искаш и ни кажи. Света Феврония отговорила на Селин така: - Съдия! Аз имам на небето дворец неръкотворен, в който се сключва брак, който никога не ще бъде разтрогнат, дар ми е цялото Небесно Царство. Аз имам безсмъртен Жених, и не искам да се съединявам със смъртен и тленен човек. А за това, което ти ми обещавах, не искам и да слушам. Не, недей да си давам труд, съдия! С ласкателства и съблазни ти нищо не ще достигнеш, и със заплахи не ще ме уплашиш. Като чул този отговор, Селин силно се разярил и заповядал на войниците да разкъсат дрехите на Феврония, след това да ѝ облекат къса дрипа и почти гола да я изложат на показ пред всички. Той се надявал, че светата дева, като се види в такова безчестие, ще се засрами от своя позор и ще се разкае за упорството си. Войниците веднага изпълнили заповедта на Селин и

поставили мъченицата почти съвсем гола пред всички. Тогава Селин ѝ казал:

- Какво ще кажеш сега, Феврония? Виждаш какво безчестие те сполетя, а ти можеше да се ползваш от големи богатства.

Светата отвърнала на мъчителя:

- Знай, съдия, че ако ти свлечеш от мене не само моите дрехи, но и тези дрипи, и ме оставиш съвсем гола, аз ще сметна този позор за нищо. Защото Един е Създателят на мъжа и на жената. Заради Него аз съм готова не само да претърпя срама на голотата, но и искам да бъда посечена с меч и изгорена на огън. О, ако ме сподоби да пострадам за Него Този, Който доброволно е претърпял за мен безчислени страдания!

- Ах, ти - безсрамна и заслужаваща всякакво безчестие! - възкликнал Селин. - Виждам, че ти се гордееш с красотата си и затова не смяташ за срам безчестието на голотата, защото се надяваш да се прославиш със своята красота, като стоиш разголена пред хората.

Светата му отвърнала:

- Христос ми е свидетел, че до днешния ден аз дори не съм виждала мъжки лица, както и моето лице никой от светските хора не е виждал. Нима сега, когато аз се намирам в твоята власт, ще бъда безсрамна? Не, безсрамен си самият ти, който разголваш пред всички девица. Но кажи ми, безумни съдия, когато борецът излиза на олимпийските състезания, нима той не се бори гол, докато победи противника си? Така и аз, която излизам на борба с противника и очаквам за тялото си рани и огън, как мога да ги претърпя, ако съм в дрехи? Нали голото тяло приема рани? И ето, аз излизам гола, за да мога, презирайки мъките, да победея сатаната - твоя баща.

Тогава Селин казал на слугите:

- Тъй като тази жена сама търси мъките и казва, че не се бои от огън и рани, прострете я на земята, запалете огън под нея, и нека четирима войници да я бият с тояги по гърба.

Веднага войниците започнали да мъчат светата, както им било заповядано. Дълго я били, така че потоци кръв се леели от тялото ѝ. А за да не загасва огънят под нея, мъчителите наливали масло, и огънят ставал по-голям, и по-силно изгарял мъченицата. Догато така я мъчели, мнозина от народа започнали да викат на Селин:

- Пощади младата девица, милостиви съдия!

Но той, без да слуша молбите, заповядал да измъчват светата дева по-силно. След това гневът му малко стихнал и той заповядал да прекратят мъченията. Войниците оставили Феврония и като я считали вече за мъртва, я изхвърлили извън огъня.

Томаида, като гледала тежките мъки на Феврония, изнемогнала духом и телом и паднала на земята до нозете на Иерия. При вида на това Иерия силно извикала:

- Горко, горко ми, сестро моя Феврония! Горко ми, учителко моя! Аз вече не ще чуя твоите поучения. И не само от теб ще се лиша, но и от Томаида, защото и тя от печал по тебе умира.

Лежаща на земята, Феврония чула думите на Иерия и започнала да моли тези, които стояли наблизо да намокрят с вода лицето на Томаида. Те изпълнили молбата ѝ и Томаида дошла на себе си и станала на крака.

Като видял, че Феврония е още жива, Селин се обърнал към нея с насмешки:

- Какво ще кажеш, Феврония? Колко сладък ти се стори твоят първи страдалчески подвиг?

- Ти виждаш - отвърнала Феврония, - че независимо от твоите старания, аз оставам непобедима, защото презирам всички мъки.

Тогава Селин заповядал на слугите:

- Окачете я на дърво и я стържете с железни гребени, а раните горете с огън, така че и костите ѝ да бъдат обгорени.

Мъчителите веднага се заели да изпълняват тази заповед. Сред такива страдания Феврония обърнала очи към небето и започнала да се моли на Господа така:

- Господи, ела ми на помощ и не презирай рабинята Си в този час.

И след тези думи замлъкнала.

Когато стъргали и обгаряли безжалостно тялото ѝ, мнозина не могли да гледат тези ужасни мъки и се махнали оттам. Други започнали да викат на съдията да пощади младата и не-виновна в нищо девойка. Тогава Селин заповядал на прислужниците да прекратят мъченията. След това той започнал да задава въпроси на Феврония, която висяла на дървото, но тя мълчала. Мъчителят отново се разярил, заповядал да я снемат от дървото и да я привържат на кол, забит в земята. След това казал:

- Тъй като тази скверна жена не иска да ми отговаря, отрежете ѝ езика и го хвърлете в огъня.

Светата мъченица чула това, веднага отворила уста и дала знак на войника да изпълни заповедта. Но щом войникът само се докоснал до езика, за да го отреже, народът, който стоял там, започнал силно да вика, заклинайки съдията в името на техните богове, и да го моли да отмени своята заповед. Селин решил да бъде снизходителен към молбите на народа и дал заповед да не се реже езикът, а да се изваждат зъбите. Веднага един от мъчителите взел железен уред и започнал да изважда зъбите на мъченицата един след друг. Когато той извадил 17 зъба, Селин заповядал да се прекрати това мъчение. От устата на мъченицата течели потоци кръв, а от жестоките страдания тя съвсем из-немогнала. Извикали лекар да спре кръвта.

След това Селин отново започнал да разпитва светата:

- Поне сега, Феврония, се подчини на искането на съда и изповядай вярата в боговете.

Светата отвърнала:

- Анатема на тебе, проклет и остарял в беззакония слуга на дявола! Дълго ли ще пречиш на пътя ми и ще преграждаш входа към моя Жених Христос? Побързай да ме освободиш от това тленно тяло, защото моят Жених вече ме чака.

На това Селин казал:

- Ето, аз ще заповядам съвсем да измъчат твоето тяло, като го предам на меч и огън. Защото аз виждам, че ти безсрамно се гордееш с твоята младост. Но ти няма да имаш никаква полза от нея. Твоята гордост ще ти донесе още по-големи злини и тежки мъки.

Светата мъченица, изтерзана от извънредните страдания, не могла повече нищо да каже, но мълчанието ѝ още повече разпалило яростта на мъчителя - жестокия Селин заповядал да отрежат девическите ѝ гърди. Народът викал, молел съдията да пощади девицата и да отмени заповедта си. Но Селин се разгневил на прислужника, който извършвал мъченията, и му казал:

- Защо се бавиш, прескверен противнико на нашите богове? Защо не изпълняваш това, което ти е заповядано?

Тогава прислужникът взел бръснач и започнал да реже дясната гърда на светата мъченица. Тя вдигнала очи към небето и със силен глас се молила на Бога така:

- Господи Боже мой, погледни към мъченията, които претърпявам, и приеми в ръцете Си душата ми.

Тя казала това и повече нищо не говорела.

Когато отрязали и двете ѝ гърди и ги хвърлили на земята, Селин заповядал да донесат огън и

да изгарят с него раните, които се образували на мястото на отрязаните гърди. Точно така заповядал да горят и утробата на мъченицата, за да изтлеят и вътрешностите ѝ. Тогава мнозина от народа, понеже не били в състояние да гледат такива мъчения, напусkali мястото и гръмко проклинали Диоклетиан и неговите богове.

В това време Томаида и Иерия изпратили робиня в манастира, за да извести на Вриена за всичко, което ставало. Като чула разказа на пратеницата, Вриена се изпълнила с духовна радост и веселие и със сълзи започнала да се моли така:

- Господи Иисусе Христе, Боже наш, отиди на помощ на твоята рабиня Феврония!

След това паднала на земята и с плач и ридание говорела:

- Къде си сега, Феврония? Къде си, кротка дъще моя? Къде си ти, украшение на монешеския чин?

Накрая станала от земята, вдигнала ръце към небето и възкликнала:

- Господи! Погледни към смирената Си рабиня и ѝ помогни в нейния подвиг! Сподоби ме да я видя да завърши своя подвиг и да се нареди в лика на светите мъченици.

В това време на арената ставало следното: мъчителят Селин заповядал да отвържат мъченицата от кола, на който тя била привързана. Отвързали светата, и тя понеже не била в състояние да стои на крака - паднала на земята. При вида на това комитът Прим тихо казал на Лисимах:

- Защо тази млада девойка търпи толкова жестоки мъчения? Не е ли време да се прекрати изтезанието?

На това Лисимах отвърнал:

- Почакай, брате, защото нейните страдания ще принесат полза на мнозина, които я гледат. И аз мисля, че тези страдания ще бъдат спасителни и за мен. Аз много съм слушал от майка си, която ми разказваше как мъчениците със своето мъжество са обръщали мнозина към пътя на спасението. Нека тази девица да претърпи докрай мъченическия си подвиг, за да спаси мен и мнозина други.

В това време Иерия видяла, че светата мъченица е паднала на земята, и със силен глас се обърнала към Селин:

- О, безчовечен мъчител! Не бяха ли достатъчни за твоята жестокост и първите мъчения, на които подложи тази невинна девойка? Нима не помниш майка си, която също е имала женска плът? Нима сам не си бил кърмен от гърди, подобни на тези, които заповяда да отрежат? Нима затова си бил кърмен от женски гърди, за да проявиш такава жестокост над жени? Аз се удивявам, че нищо не може да укроти твоя жесток и безчовечен нрав. Но знай, както ти не пощади тази девица, така небесният Цар не ще пощади теб.

Така говорела Иерия. Когато Селин чул думите ѝ, отново се изпълнил с ярост и заповядал на войниците да хванат Иерия в тълпата, като възнамерявал незабавно да я подложи на мъчения. Иерия чула заповедта, с радост сама излязла пред войниците, проправяйки си път сред народа, и повтаряла:

- Господи Боже на Твоята рабиня Феврония! Приеми ме с нея и мен - смирената Твоя рабиня.

Но преди да стигне до съдилището, приятелите на Селин започнали да го съветват да не подлага Иерия на мъчения пред целия народ заради благородния ѝ произход.

- Ние се страхуваме - казвали те - да не би цялото множество народ, като види нейните страдания, да не поиска да пострада с нея, и тогава ще трябва да си имаме работа с целия град. Селин се вслушал в съвета им и не заповядал да измъчват Иерия, а само гневно възкликнал,

обръщайки се към нея:

- Слушай, Иерия! Кълна се в боговете, че ти с твоите дръзки и безсрамни думи навличаш на Феврония още по-големи мъчения.

След като изрекъл това, веднага заповядал да отсекаат двете ръце на света Феврония. Оръженосецът поставил дърво под дясната ѝ ръка, замахнал със секира и я отсякъл. По същия начин отсякъл и лявата ръка на Феврония. Жестокият мъчител не се задоволил с това и заповядал да отсекаат десния крак на мъченицата. Оръженосецът подложил дърво под крака ѝ и с голяма сила ударил над коляното, но не успял да отсече крака на мъченицата. Тогава ударил втори път, но отново безуспешно. При вида на това в народа се надигнал вопъл и смущение и всички негодували от жестокостта на мъчителя. Оръженосецът ударил по крака трети път и едва тогава го отсякъл. От тези страшни мъчения света Феврония затрептяла с цялото си тяло и вече се намирала пред прага на смъртта, но доколкото имала сила, простирала и другия си крак да го постави на дървото, за да отсекаат и него. Като видял това, Селин казал:

- Вижте каква голяма сила има тази безсрамна жена. След това се обърнал към оръженосеца и в силен гняв казал:

- Отсечи ѝ и другия крак.

Той незабавно изпълнил тази заповед.

Тогава Лисимах станал от мястото си и казал на Селин:

- Нима още искаш да мъчиш това бедно момиче? Да си ходим оттук, защото стана време за обяд.

Но нечестивият Селин отговорил:

- Кълна се в боговете, че не ще я оставя жива, а ще бъда тук, докато не умре.

Но душата на мъченицата не излизала от тялото ѝ в продължение на много часове. Тогава Селин попитал оръженосците:

- Нима тази жена е още жива?

- Да, жива е още - му отговорили, - душата ѝ още е в нея. Тогава Селин заповядал да отсекаат светата глава на мъченицата.

Войникът взел в едната ръка меча, с другата хванал косите на мъченицата и прерязал шията ѝ, както заколват овца, а след това отсякъл главата. Веднага след това Селин станал и отишъл да обядва. С него вървял и Лисимах, и проливал сълзи. След мъченическата кончина на света Феврония верните, които се намирали сред народа, искали да отнесат честните ѝ мощи. Но Лисимах поставил при тях войници със заповед да ги пазят, за да не бъде открадната нито една част от тялото на мъченицата. А той самият - понеже от голяма скръб и печал не желал да яде заедно със Селин, се затворил в спалнята и горчиво ридаел за убийството на светата мъченица.

Селин видял, че Лисимах е тъжен, опечалил се и също не пожелал да се храни, но станал и започнал да ходи из покоите на двореца, изпитвайки силно смущение. Когато случайно погледнал нагоре към небето, внезапно бил обхванат от силен страх и ужас, и онемял. След това извикал силно и заревал като вол, ударил си главата в мраморната колона, която се намирала в покоите, и като си разбил главата, паднал мъртъв на пода. Сред слугите и войниците на Селин се надигнал вопъл и смущение. Лисимах чул виковете им, дошъл от своята спалня и видял чичо си да лежи на земята мъртъв, удивил се и се изпълнил с ужас. Когато дошъл на себе си,

заповядал да прекратят воплите и започнал да пита:

- Как стана това?

Тези, които били там, му разказали какво видели. Лисимах поклатил удивено глава и промълвил:

- Велик е Християнският Бог! Той наистина е достоен да бъде почитан, защото отмъсти за невинната кръв!

Като казал това, заповядал трупът на Селин да бъде изнесен от града и да бъде погребан по елинския обичай. След това Лисимах извикал при себе си комита Прим и му казал:

- Заклевам те в християнския Бог - не престъпвай заповедта ми, която ти давам. Постарай се по-скоро да приготвиш за тялото на Феврония ковчег от негниещо дърво и разпрати вестносите да извикат християните на погребението на светата мъченица. Нека те без страх да се събират, защото Селин вече е мъртъв. Ето, възлюбени Прим, ти узна моето желание. Вземи един отряд воители, събери всички отсечени части на тялото на Феврония и ги отнеси в манастира. При това внимавай нито една частица от тялото на светата да не се загуби и да не изчезне. А за да не лижат кучетата земята, на която се проля кръвта на мъченицата, заповядай да я очистят, а след това да я съберат и отнесат заедно с мощите в манастира.

Комитът веднага извикал войниците и съгласно желанието на Лисимах им заповядал да носят тялото на мъченицата в манастира, а сам той събрал отсечените части на тялото ѝ - главата, ръцете, краката, гърдите и зъбите - загърнал ги в мантията си и тръгнал след тях, съпровождан от множество народ. Когато отишъл в манастира, комитът не пуснал никого вътре освен Томаида и Иерия.

Игуменията на манастира, честната старица Вриена, като видяла бездиханното и осакатено тяло на света Феврония и отсечените ѝ части, от голямата скръб и жал паднала на земята като мъртва. Комитът поставил на стража войници и се върнал при Лисимах.

Едва след няколко часа Вриена дошла на себе си. Тя станала от земята, паднала до тялото на мъченицата, прегръщала го и викала:

- Уви, дъще моя Феврония, сега ти си взета от очите на майка си. Кой сега ще чете на сестрите Божествените писания? Чии ръце ще разтворят книгите, които ти държеше?

В това време всички монахини, които отишли заедно с Етерия, се върнали в манастира и със сълзи се поклонили доземи на тялото на светата мъченица Феврония.

Горчиво плачела при мощите на светата мъченица и блажената Иерия, която нареждала:

- Покланям се на светите ти нозе, потъпкали главата на змията, целувам светите рани, които изливат в душата ми благодатни лъчи на изцеление, увенчавам с похвален венец тази глава, която с величието на своя подвиг увенча целия женски род.

И всички сестри плачели над мощите на мъченицата. След това ги умил и ги положили на тази дъска, на която светата приживе давала на тялото си кратковременен отпих. След като поместили на тази дъска тялото на мъченицата, те сложили всички отсечени части на техните места и с псалмопение понесли честните мощи в църквата.

Когато настанала вечерта, Вриена заповядала да отворят манастирските врати, за да могат всички желаещи да влязат в църква, да видят мъченицата и да прославят Бога, Който ѝ е дал толкова голямо мъжество и търпение в страданията. И дошло голямо множество народ. Дошъл също и Лисимах с комита Прим, на когото той казал:

- Аз се отричам от всички обичаи на бащите ни и идолослужението, оставям всичките си богатства и ще се съединя с Христа.

На това комитът му отвърнал:

- И аз, заедно с тебе ще направя същото. Нека погине Диоклетиан и царството му - няма повече да му служа, но ще оставя всичко и ще служа на Христа.

Така двамата оставили двореца на претория и отишли в манастира при мощите на света Феврония.

Тук дошъл и епископът на този град със свещениците, клира и множество монаси и отслужили всенощно славословие на Бога със сълзи и духовна радост.

Когато настанал денят, донесли прекрасно изработен ковчег за тялото на мъченицата и с благоговение положили в него честното тяло. После поставили към него всяка част на мястото ѝ, а зъбите поставили на гърдите на мъченицата. След това намазали мощите с миро и аромати и ги погребали в църквата, славейки и благодарейки на Господа. От гроба на светицата се подавали изцеления на болните и множество езичници повярвали в Христа и се кръстили. Приели кръщение също Лисимах и Прим. Освен това те се отказали от сановете си и не пожелали да се върнат при злочестивия Диоклетиан, но се отрekli от света, отпразнили се при архимандрит Маркел и приели монашество. Поживели богоугодно в трудове и постнически подвизи, те завършили живота си в мир и отишли при Христа.

Знатната Иерия също дала на манастира на Вриена всичкото си имущество и пристъпила към нея с такава молба:

- Моля те, майко моя - казала тя, - приеми ме при себе си като дъщеря, вместо Феврония, и аз ще ти послужа и ще ти се покорявам, както ти служеше Феврония.

Като казала това, тя снела от себе си всички скъпоценни дрехи и ги дала за украса на църквата, а тя се отркла от света и станала монахиня.

След мъченическата кончина на света Феврония в манастира на игумения Вриена всяка година се извършвал празник в нейна чест на 25 юни - деня, в който светата завършила своя подвиг за Христа. И всяка година ставало забележително чудо -по време на всенощното пение сред пеещите сестри се явявала в

храма светата мъченица и заемала своето предишно място. Когато това се случило за първи път, всички монахини, като познали сред себе си светата, се уплашили, а Вриена силно извикала:

- Ето, дойде при нас моята дъщеря Феврония!

И с радост се устремила към нея, за да я прегърне в майчинските си обятия, но светата веднага станала невидима. Оттогава никой не дръзвал вече да се докосва до явилата се или да ѝ каже нещо, но с ужас и удивление всеки път я гледали, и от видението усещали в себе си голяма радост, сърцето им се уми-лявало и неволно проливали сълзи. В продължение на три часа светата стояла сред пеещите, виждана от всички, а след това отново ставала невидима.

Епископът на този град силно благоговееел пред името на света Феврония. Той основал на името на мъченицата църква, която строил в продължение на 6 години. Когато завършил строежа на църквата, той я украсил и в деня на паметта на света Феврония събрал епископите от околността, за да осветят църквата. Той имал намерение да пренесе в църквата честните мощи на мъченицата. След всенощното пение епископите с целия събор свещенослужители отишли в манастира, помолили се и отворили гроба на светицата. Те видели нейните честни мощи, които сияели с неземна красота, подобно на слънчеви лъчи. Всички монахини плачели, че им се отнема това многоценно съкровище. Когато ръцете на епископа се докоснали до ковчегата, за да го вземат, въздухът се раздрал от толкова силен гръм, че всички паднали от

страх на земята. След един час епископът отново дръзнал да се докосне до ковчега, но изведнъж станало такова земетресение, че целият град се разлюлял. Тогава всички разбрали, че светата мъченица не желае нейните мощи да бъдат преместени от мястото на погребението им. Епископът много се наскърбил и повече не дръзвал да се докосва до ковчега, но започнал да моли Вриена:

- Послушай ме, сестро моя, ти знаеш с какво усърдие въздигнах в слава и чест на преподобномъченицата храм и за това ми бяха нужни шест години. Затова, моля те, вземи с твоите ръце поне една частица от отсечените членове на тялото ѝ и ни я дай, за да не остане без награда трудът ми.

Вриена протегнала ръка и се докоснала до едната ръка на светата с намерение да я подаде на епископа, но ръката на игу-менията била задържана от невидима сила и станала като мъртва. Тогава Вриена започнала да пролива сълзи и да говори на мъченицата, говорейки ѝ като на жива:

- Моля те, дъще моя, света мъченице Феврония, недей да ми се гневиш, на мен - твоята майка, спомни си моите трудове за теб и не презирай старостта ми.

Когато казала това, ръката ѝ получила свобода. След това Вриена отново със сълзи казала на мъченицата:

- Дай ни твоето благословение, господарке наша, и се вслушай в молитвата ни към теб.

Като казала това, тя отново протегнала ръка, взела един от зъбите на мъченицата, които лежали на гърдите ѝ, дала го на епископа и веднага затворила ковчега.

Епископът с радост приел този зъб, поставил го в златен съд и с другите епископи, клира си и целия народ се върнал в новосъздадения храм, като носел получения дар с псалмопение, съпроводен от свещи и кандила, ограден от всенародното ли-куване. Епископите внесли този дар в самия храм и го осветили. В този ден по молитвите на светата мъченица имало много изцеления - хроми започвали да ходят, слепи проглеждали, бесно-вати се освобождавали от бесовете. Всеки, който имал някакъв недъг, щом се докоснел с устни до тази малка част, взета от мощите на мъченицата и я целувал, веднага получавал изцеление и си тръгвал здрав към дома си, радвайки се и славейки Бога.

След освещаването на новия храм на името на света Феврония, преподобната игумения Вриена преживяла още две години и понеже знаела, че се приближава към своята кончина, поставила вместо себе си за игумения Томаида, след което се преставила пред Господа.

„Аз - казва писателката на това житие, - игумения Томаида, след представянето на нашата майка Вриена описах житието и страданията на светата мъченица Феврония, както видях с очите си, а за Лисимах написах това, което чух от неговите уста. Всичко това написах за полза на тези, които ще четат и слушат, за слава на Христа нашия Бог, с Отца и Светия Дух прославян сега и винаги и във вечни векове. Амин.“

Кондак:

Женише мой, Сладчайши Христе, зовеше Феврония, не ми е трудно да Те следвам, защото сладостта на Твоята любов устреми душата ми към надежда; красотата на Твоята милост услади сърцето ми да изпие чашата на страданията за Тебе, та достойна да ме присъединиш да ликувам с мъдрите деви в Твоя чертог. Затова, преподобна страдалице, като почитаме твоите подвизи, те молим: моли да не се затворят и за нас дверите на небесния чертог. Защоцо

сладостта на Твоята любов устреми душата ми към надежда; красотата на Твоята милост услади сърцето ми да изпие чашата на страдания! па за Тебе, та достойна да ме присъединиш да ликувам с мъдрите деви в Твоя чертог.